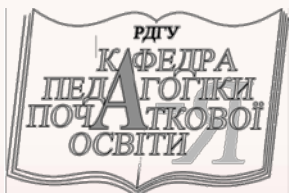


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ**



ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА
матеріали регіональної науково-практичної конференції
«СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ:
ДОСВІД, ПОШУКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»



27 Листопада 2019 року

Рівне

Рекомендовано до друку
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 10 від 28 листопада 2019 р.)

Рецензенти:

Безкоровайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету

Журба К.О., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії громадянського та морального виховання ІПВ НАПН України

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції, м Рівне, 27 листопада 2019 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2019. 242 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми регіональної науково-практичної конференції «Сучасний вчитель початкової школи: досвід, пошуки та перспективи». У виданні висвітлюються різні аспекти реформування системи освіти, актуальні проблеми інклюзії в контексті завдань Нової української школи та особливості підготовки майбутнього вчителя до професійної діяльності в закладах освіти.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету, 2019. Укладання.

© Автори статей, 2019

Список використаних джерел:

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики. Підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 339 с.
2. Кінаш Ю.М. Формування комунікативних умінь та навичок у молодшому шкільному віці. [Електронний ресурс]. Режим доступу: ps.stateuniversity.ks.ua > file > issue_59.
3. Савченко О. Формування у молодших школярів загально навчальних комунікативних умінь і навичок. Початкова школа. №10. 2014 р. С.6–10.
4. Торчинська Т. Формування мовленнєвих умінь молодших школярів під час засвоєння граматичного матеріалу на засадах функціональнокомунікативного підходу. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Випуск 57, 2017.С. 128–137.

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Вавуліч Віта Анатоліївна, здобувач вищої освіти РДГУ
Науковий керівник: к.пед.н., Бричок С.Б.

*Саме істотне в нашому мисленні – це
включення нового матеріалу в старі схеми.*
Фрідріх Ніцше

Резюме. У статті проаналізовано теоретичні основи використання елементів технології розвитку критичного мислення в початковій школі. Обґрунтовано педагогічні умови використання елементів технології розвитку критичного мислення в початковій школі.

Ключові слова: технологія, мислення, критичне мислення, фаза виклику, фаза рефлексії, фаза реалізації змісту, М. Кларін, Д. Халперн, виклик, рефлексія, технологія розвитку, завдання-пастки, стадія.

Постановка проблеми. В даний час перед педагогічною наукою і початковою школою стоїть проблема, як підвищити інтерес учнів до уроків. Для цього провідні педагоги розробляють ряд методів та технологій. Для ефективності навчання вчителю необхідно приділити чималу увагу на те, щоб зацікавити дітей уроком. Успішність і ефективність формування компетентностей молодших школярів залежать від форм і методів організації навчально-виховного процесу. Пріоритетними в цьому сенсі стають сучасні педагогічні технології, які забезпечують активні форми діяльності учнів, залучають їх до творчого процесу пізнання, дослідження проблем, формування власної думки та самореалізації.

Однією з таких є технологія розвитку критичного мислення. Метою вищезазначеної технології є розвиток мислительних навичок учнів, необхідних не тільки в навчанні, але й у повсякденному житті.

Аналіз досліджень і публікацій. У педагогічній літературі останніх років, як вітчизняній, так і в зарубіжній, підкреслюється значення критичного мислення для розвитку суспільства і для самої людини. На проблему формування та розвитку критичного мислення мали великий вплив положення Л.С. Виготського про зону найближчого розвитку, який зазначав, що навчання будується не тільки на завершених фазах розвитку, але, перш за все, і на тих психічних функціях, які ще не дозріли, і рухає вперед їх формування.

Психологічним підґрунтям формування в молодших школярів критичного мислення є особливості їх розвитку та мислення взагалі. У педагогічній та психологічній літературі з проблем розвитку мислення й пізнавальної активності учнів початкових класів досить аргументовано робляться висновки про широкі можливості розвитку дитячого мислення в умовах шкільного навчання та виховання. Мислення може бути критичним тільки, коли воно має індивідуальний характер. Ознакою сформованості критичного мислення є вміння аргументовано висловлювати власну думку, а також доводити певні переконання.

Мета статті полягає в тому, щоб довести ефективність технології розвитку критичного мислення, як засобу формування мовної особистості учня початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Єдиної точки зору щодо визначення поняття “критичне мислення” провідні науковці різних країн світу так і не знайшли. Так, М. Кларін вважає, що критичне мислення є раціональним, рефлексивним мисленням, яке спрямоване на вирішення того, чому варто вірити або які дії варто застосувати [1, с. 28]. Д. Халперн у своїх працях зазначає, що цей вид мислення передбачає використання когнітивних технік і стратегій, які збільшують вірогідність отримання бажаного кінцевого результату.

Дослідник детально аналізує це явище і зазначає, що критичне мислення має п'ять характеристик, які визначають його самостійним мисленням, тобто це: мислення узагальнене, мислення проблемне й оцінне, мислення аргументоване, мислення соціальне. Проте, усі варіанти визначення поняття “критичне мислення” об'єднані спільною рисою - наявністю ознак (аналітичність, асоціативність, логічність, самостійність, системність), які сприяють формуванню компетентностей, що допомагають людині зорієнтуватись у навколишньому світі. Під критичним мисленням розуміють здатність людини (природну чи сформовану) до самостійної оцінки: явищ навколишньої дійсності, інформації, наукових знань, думок і тверджень інших людей; уміння бачити їх позитивні й негативні сторони, а також прагнення до кращого, більш оптимального розв'язку проблем, завдань, до перегляду існуючих стереотипів, традицій.

Критичне мислення - мислення самостійне. Учні повинні мати достатньо свободи, щоб мислити і самостійно вирішувати найскладніші питання. Розвивати критичне мислення можна на різних уроках, у різних видах навчальної діяльності,

але одним з найкращих із них є урок української мови, тому що на письмі процес мислення стає видимим і, отже, доступним для вчителя.

Сучасні діти приходять до школи з бажанням діяти, причому діяти успішно. Їм подобається на уроці не просто слухати, а ставити запитання, приймати рішення, придумувати, фантазувати. Якщо вчитель постійно організовує на уроках таку діяльність, то навчання буде успішним, а здобуті знання якісними.

Для формування критичного мислення вчитель з учнями повинен пройти через три стадії:

- виклику (пробудження інтересу);
- стадії реалізації змісту (осмислення матеріалу під час роботи над ним);
- рефлексії (узагальнення, підведення підсумків).

Завдання фази виклику:

- актуалізувати в учнів знання та зв'язки з матеріалом, який вивчається;
- пробудити пізнавальний інтерес до матеріалу;
- допомогти учням самим визначити напрям при вивченні теми.

Завдання фази реалізації змісту:

- допомогти активно сприймати навчальний матеріал;
- допомогти співвіднести старі знання з новими.

Завдання фази рефлексії:

- допомогти самостійно узагальнити навчальний матеріал;
- допомогти самостійно визначити напрям подальшого вивчення матеріалу.

В результаті:

-Учні переробляють нові знання на власні.

-Запам'ятовують матеріал, так як розуміють його.

-Активно обмінюються думками.

-Удосконалюють і поповнюють словниковий запас.

-Складається різноманітність міркувань.

-Вибір правильного варіанту.

-Застосування технологій розвитку критичного мислення під вивчення навчальних дисциплін створює додаткову мотивацію до навчання.

Системне запровадження цієї технології призводить до того, що учні поступово опановують її не тільки як навчальну технологію, вміння самостійно вчитися, критично мислити, але і використовують свої знання у житті.

Суть технології критичного мислення полягає в ненав'язливості, відсутності, категоричності та авторитарності з боку вчителя, а також у наданні учневі можливості пізнати себе у процесі отримання знань.

Технологія розвитку критичного мислення дає учню:

- вміння критично мислити;
- вміння відповідально ставитись до власної освіти;
- вміння працювати у співробітництві з іншими;
- бажання стати людиною, яка вчиться протягом усього життя.

Технологія дає вчителю:

- вміння створювати в класі атмосферу відкритості та відповідального співробітництва;
- можливість використати модель навчання і систему інших методик, що сприяють розвитку навичок критичного мислення і самостійності у процесі навчання;
- стати практиком, який вміє грамотно аналізувати свою діяльність;
- стати джерелом цінної та професійної інформації для інших вчителів.

Досить ефективним для формування критичного мислення молодших школярів є методичні прийоми, які роблять навчальний процес більш творчим, вчать учнів мислити, виділяти головне, висловлювати й аргументувати власні думки. Щоб зацікавити учнів роботою на уроці, необхідно подбати про гармонійне поєднання його мотиваційного, змістового та розвивального компонентів. Зміст має привабити дітей чимось незвіданим, сприяти розвивальним дидактичним цілям. Дитина має зрозуміти значущість навчального матеріалу. Невичерпаним матеріалом для навчальних занять з мови є саме життя. З великим задоволенням діти зустрічають в класі золоту осінь чи найпрекраснішу весну, срібну зиму чи різнокольорове літо. Кожна складова уроку допомагає створити образ, який змушує дітей хвилюватися, уявляти, фантазувати, спонукає до активної мовленнєвої діяльності.

Є багато цікавих вправ, які допомагають розвинути мову і збагатити словниковий запас учнів. Варто тільки звертати постійну увагу на такий вид роботи, і це обов'язково принесе свої плоди. Хоч не відразу, але через певний проміжок часу мова учнів стає значно багатшою, емоційнішою, вони сміливіше починають висловлювати свої думки і почуття.

У першому класі дітям уже доступна цікава гра в слова, коли вони добирають нескладну риму, знайомляться з синонімами, антонімами. В ході ознайомлення дітей з ліричним жанром можна користуватися різноманітними прийомами, які сприяють розвитку умінь слухати і говорити, допомагають формувати уявлення учнів про віршовану форму - риму, систематизувати читацький кругозір, швидко розумувати вірші.

Ефективними прийомами розвитку критичного мислення молодших школярів є завдання – пастки.

1. Завдання – пастки, що сприяють уважному, критичному сприйняттю завдання і можливої відповіді. Учитель формулює завдання і пропонує неправильну відповідь.

Наприклад, порахувати кількість звуків у слові лінь; визначити кількість слів у реченні. Вислуховуються відповіді дітей і варіант учителя. Дитина має зіставляти власну відповідь та інших. Серед відповідей можуть бути помилкові. Це забезпечує виховання звички довіряти собі не менше ніж іншим.

2. Завдання-пастки, що розрізняють понятійну і життєву логіку.

Наприклад, яке слово довше : весна чи зима, дим чи дім? Чи є родичами слова ягня і вівця, будинок і будівельник. Іноді учні розмірковують, що людина і

будинки не можуть бути родинами. Тому дітям необхідно зіставити логіку понятійну і наукову.

3. Завдання, що не мають рішення виховують не виконавське ставлення до завдання.

Наприклад, поставте палець на схему, що відповідає реченню. У реченні 4 повнозначних слова, а в одній зі схем – 3 слова, в іншій – 5. Учні - виконавці одразу виконують завдання. Вдумлива дитина не знайде відповіді.

Застосування технології розвитку критичного мислення під час вивчення навчальних дисциплін, як на уроках, так і в позакласній роботі, створює додаткову мотивацію до навчання. Учні добре засвоюють матеріал, тому що це їм цікаво. Зазначена технологія стимулює загальну активність учнів, сприяє створенню плідного освітнього середовища, й утвердження системного характеру навчання та самонавчання. За своєю сутністю технологія формування критичного мислення має інноваційний характер: вимагає від учнів застосовувати нові знання, спираючись на засвоєний раніше матеріал; виробляє вміння діяти і приймати рішення самостійно чи в складі команди та розв'язувати конфлікти; шукати, компонувати і застосовувати нову інформацію з різноманітних джерел, використовуючи сучасні технології для виконання конкретних завдань; розвиває критичне мислення і прагнення до творчості та саморозвитку; формує бажання і здатність самостійно вчитися.

Висновки

Застосування технології розвитку критичного мислення на уроках української мови у початкових класах створює додаткову мотивацію до навчання, вивчення краси українського слова. Учні ефективніше засвоюють матеріал, тому що це їм цікаво. Системне формування творчих та пізнавальних здібностей учнів з використанням технології розвитку критичного мислення призводить до того, що усі учні навчаються самостійно вчитися, критично мислити, використовувати набуті знання у повсякденному мовленні та житті. Бо саме початкова ланка є фундаментом формування критичного мислення як пріоритетного напрямку розвитку комунікативної компетентності сучасної особистості. Технологія формування критичного мислення школярів у процесі вивчення української мови та літератури передбачає формування пізнавального інтересу шляхом розвитку внутрішньої мотивації до цілеспрямованого навчання, підтримку пізнавальної активності учнів, спонукання їх до порівняння отриманої інформації з особистим досвідом і на її ґрунті формування аналітичних суджень.

Отже, щоб сформувати яскраву особистість, людину демократичного світогляду, слід з перших кроків навчання привчати дітей до творчої діяльності, до уміння робити вибір.

Можна зробити висновок, що творча робота зі словом - це і методичний засіб, що робить навчання цікавим, і дійова виховна сила. Учителю треба вміти використовувати на уроках ті моменти, які спонукають учнів до творчості. Це може бути окремий художній твір, вражаючі факти із життя конкретної людини,

стосунки між людьми, казки, пісні, незвичайні ситуації, природні явища чи просто святковий настрій. Потрібно вчити дітей мислити, тоді ми побачимо зміни на краще.

Список використаних джерел:

1. Вукіна Н. В. Критичне мислення: як цього навчати. Х. : “Основа”, 2007. 108 с.
2. Кроуфорд А. Технології розвитку критичного мислення учнів : наук. ред., передм. О.І.Пометун. К. : Плетяда, 2006. 220 с.
3. Пометун О.І., Пироженко Л. В. та ін. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посіб. К.І.А.С.К., 2003. 192 с.
4. Формування критичного мислення на уроках мови : монографія за заг. ред. В. Ф. Дороз. К. : “Освіта України”, 2008. 336 с.
5. Ярош Г.О., Седова Н.М. Сучасний урок у початковій школі. 33 уроки з використанням технології розвитку критичного мислення. Х.: Основа, 2005. 240 с.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Ваколюк Аліна Миколаївна, к.пед.н., доцент
кафедри теорії і методики виховання РДГУ;
Кухновець Людмила Іванівна, здобувач вищої освіти РДГУ

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти (Концепція) розглядає інформаційні технології в освітньому процесі як «інструмент забезпечення успіху» Нової української школи (НУШ). Автори концепції націлюють педагогів нової школи на системне запровадження інформаційних технологій, яке охоплює усі види діяльності. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене і водночас критичне застосування інформаційних технологій сучасною людиною ХХІ століття у повсякденному житті, у професійній діяльності, публічному просторі та приватному спілкуванні.

Перша фаза реалізації Концепції (2016-2018 роки) передбачає підвищення кваліфікації вчителів початкової школи. Вирішити деякі питання щодо підготовки педагогічних працівників для роботи в умовах Нової української школи покликана «Типова освітня програма організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти» (Програма). У Програмі описано профілі базових компетентностей учителя початкових класів, які містять «індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань



ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ

Бабаш Ганна Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	<u>3</u>
Бабчук Вікторія Русланівна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	<u>6</u>
Благовірна Катерина Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 1-4 КЛАСІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	<u>8</u>
Борсук Вікторія Юріївна ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ РАФТ ТА КУБУВАННЯ	<u>11</u>
Булан Анна Романівна ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ВПРАВ – ОСНОВНИЙ СПОСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИХ ЧАСТИН МОВИ	<u>13</u>
Вавуліч Віта Анатоліївна КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	<u>15</u>
Ваколюк Аліна Миколаївна, Кухновець Людмила Іванівна АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	<u>20</u>
Ваколюк Аліна Миколаївна, Лосінець Надія Вікторівна ФОРМУВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ КЛЮЧОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ «ВМІННЯ ВЧИТИСЯ» У КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ	<u>22</u>
Вишневська Альона Вячеславівна ФОРМУВАННЯ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ СІМ'Ї	<u>24</u>
Войгас Анжеліка Сергіївна СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «ТВОРЧИСТЬ», «ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ» ТА «ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧИСТЬ» ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	<u>25</u>
Воскресенська Ірина Віталіївна СУТНІСТЬ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	<u>28</u>
Гайдучик Катерина Федорівна ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	<u>30</u>



Гарбарук Христина Юріївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ТОЛЕРАНТНОСТІ	34
Година Анастасія Віталіївна ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАНЦІВ ГПД ПІД ЧАС ПРОГУЛЯНОК	36
Гринькова Надія Михайлівна, Стельмах Ірина Анатоліївна НАРОДНОПЕДАГОГІЧНІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Гринькова Надія Михайлівна, Федас Віта Олександрівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОНЯТЬ ТА УЯВЛЕНЬ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	40
Гудовсек Оксана Анатоліївна, Галушко Діана Василівна ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ: СТАН ДОСЛІДЖЕНОСТІ	42
Гудовсек Оксана Анатоліївна, Коваль Наталія Володимирівна ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ НА СТАНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОЇ ПОЧАТКОВОЇ МАЛОКОМПЛЕКТНОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ	45
Гудовсек Оксана Анатоліївна, Салюк Світлана Миколаївна СУЧАСНИЙ СТАН ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ	48
Джура Олена Олегівна ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я	50
Дручинська Христина Ігорівна ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	52
Дячук Богдана Анатоліївна ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ	53
Карпович Вікторія Ігорівна ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	55
Кидюк Олена Миколаївна ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	57
Киричук Катерина Олегівна ДІТИ-ПЕРШОКЛАСНИКИ В ШКОЛІ: ОСОБЛИВОСТІ ГОТОВНОСТІ І АДАПТАЦІЇ	59
Кінах Ольга Миколаївна ПРОБЛЕМА КЛАСИФІКАЦІЇ ВПРАВ, СПРЯМОВАНИХ НА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ, ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИНТАКСИСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	61



Ковальчук Катерина Валеріївна РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ У ГЕНДЕРНІЙ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	64
Корень Надія Валеріївна ФАКТОРИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОРФОГРАФІЇ	65
Королік Ірина Сергіївна, Колупасва Тетяна Євстафіївна ШКІЛЬНА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ: ТРАДИЦІЇ, ДОСВІД, ПОШУКИ	67
Коськовецька Валентина Михайлівна ЗДОБУТКИ ВАСИЛЯ ДМИТРОВИЧА СИПОВСЬКОГО (1844-1895 РР.) У КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ХІХ СТОЛІТТЯ	71
Коханевич Наталія Миколаївна ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ	73
Кротюк Юлія Миколаївна ДО ПРОБЛЕМИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	76
Куцмус Вікторія Олександрівна ДО ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	77
Левіцька Марія Євгеніївна КОМПЕТЕНТІСНО-ЗОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ОРФОГРАФІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	79
Левчук Ганна Василівна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	81
Ляшецька Ольга Ігорівна КЛАСИФІКАЦІЯ СИТУАТИВНИХ ЗАВДАНЬ	83
Максимчук Світлана Миколаївна ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ	85
Макулевич Марта Петрівна НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ У ВИХОВАННІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	87
Марчук Валентина Валеріївна СУТНІСТЬ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ	89
Матвійчук Ірина Володимирівна ПРОБЛЕМА КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	91
Михаревич Ангеліна Сергіївна СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	93



Місюра Тетяна Валеріївна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	95
Мороз Олена Федорівна, Колупасва Тетяна Євстафіївна ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЯПОНІЇ ТА ФІНЛЯНДІЇ	97
Москалик Катерина Володимирівна ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНОГО ПІДХОДУ, ЯК ЕЛЕМЕНТУ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УРОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	101
Намчук Наталія Ігорівна РОЛЬ МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	104
Немкович Ольга Павлівна ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	106
Нікітчук Людмила Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	108
Ничипорчук Катерина Юріївна ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	110
Обрамич Іванна Сергіївна ЗМІСТ РОБОТИ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ УЧНІВ В АСПЕКТІ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ НАРОДОЗНАВСТВА	112
Оласюк Іванна Анатоліївна ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСВОЄННЯ ОРФОГРАФІЇ УЧНЯМИ ТРЕТЬОГО КЛАСУ В ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ АЛГОРИТМУ	114
Олексійчук Вікторія Леонідівна ІНТЕГРОВАННИЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»: ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ	117
Онисько Оксана Русланівна АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ІНТЕЛЕКТ» У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	118
Пасєка Юлія Сергіївна ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НУШ	120
Пентюк Оксана Юріївна НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОГО ТА ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ	122



Петрик Яна Федорівна ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ УМІНЬ ПЕЙЗАЖНОГО ЖИВОПИСУ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ	124
Печончик Ірина Миколаївна Вивчення фонетики та графіки в початковій школі	126
Піхоцька Оріся Миронівна ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ УПРОВАДЖЕННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	128
Прохор Алла Олександрівна ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	130
Процюк Олена Ярославівна КОМУНІКАТИВНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ БУДОВИ СЛОВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	134
Родінчук Катерина Вячеславівна ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	136
Савчук Марія Миколаївна НАВЧАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	138
Сай Юлія Ігорівна МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ	140
Самардак Вікторія Анатоліївна СУТНІСТЬ МОТИВАЦІЇ УЧІННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	142
Сементух Анна Валентинівна, Колупасва Тетяна Євстафіївна РОЗВИТОК СИСТЕМИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ФІНЛЯНДІЇ В 20-ТІ РОКИ XXІ СТОЛІТТЯ	144
Серховець Катерина Володимирівна КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	146
Сілкова Ельвіра Орестівна, Ратанчук Юлія Миколаївна ОСНОВИ ТА СУТЬ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	148
Скляничук Анна Павлівна ПРЕДМЕТНЕ ДОВКІЛЛЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ РАНЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	150
Скупейко Ніна Русланівна УМОВИ УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	152



Старовойт Вікторія Олександрівна ПСИХОЛОГО-ЛІНГВІСТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-Орфоепічної компетенції учнів початкових класів	154
Теслюк Мар'яна Олександрівна АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	156
Ткачук Оксана Миколаївна РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	160
Товкач Наталія Антонівна ОСМИСЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ	162
Філіпчук Вікторія Валеріївна ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ІЗ ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ	165
Флячинська Олена Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ УЧНІВ ВІД ПОЧАТКОВОЇ ДО ОСНОВНОЇ ШКОЛИ	167
Цюриць Ірина Ігорівна АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	170
Черепович Ірина Віталіївна УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ НАРОДОЗНАВСТВА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	172
Чех Діана Віталіївна ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНЯТ	174
Шуляк Ольга Володимирівна, Сойчук Руслана Леонідівна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	176
Юрчук Марина Олександрівна ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ З МОРФОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	178
Яковчук Тетяна Володимирівна ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-Орфоепічних умінь учнів початкових класів	180



СЕКЦІЯ 2

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Боровець Олена Віталіївна, Яремчук Ольга Володимирівна ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	182
Драка Юлія Анатоліївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	184
Сікора Олена Сергіївна ВЗАЄМОДІЯ ВЧИТЕЛЯ ТА АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	186
Солончук Валентина Сергіївна, Веремчук Алла Петрівна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНОГО УСТРОЮ В УКРАЇНІ	188
Тимошук Іванна Андріївна ОСОБЛИВОСТІ БУЛІНГУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	190

СЕКЦІЯ 3

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Ворон Марія Геннадіївна ПЕДАГОГІЧНА ПРОСВІТА ЯК ФОРМА ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІВ, БАТЬКІВ	193
Дерех Тетяна Богданівна ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ПЕДАГОГА ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В НУШ	195
Іскра Лілія Віталіївна, Ніколайчук Тетяна Степанівна ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	197
Какава Валентина Олександрівна ВОЛОНТЕРСТВО В СУЧАСНОМУ СВІТІ: ЗАСАДНИЧІ ПОЛОЖЕННЯ	199
Катрук Ольга Вікторівна ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ	201



Кондратюк Катерина Ігорівна ДО ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	203
Корнійчук Олександр Васильович МОДЕЛЮВАННЯ В СПОРТІ ЯК МЕТОД НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ _____	205
Креничко Інна Сергіївна, Міщенко Оксана Миколаївна ГУВЕРНЕРСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА _____	207
Купчак Світлана Богданівна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ _____	210
Ляшик Тетяна Вікторівна СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ОСНОВНІ ВИМОГИ, РИСИ, ФУНКЦІЇ _____	212
Мажула Наталія Петрівна ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА _____	213
Мельничук Марія Юріївна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	215
Микитюк Олеся Олександрівна ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	217
Михальчук Катерина Ігорівна НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: ПРОФЕСІОГРАМА ВЧИТЕЛЯ _____	219
Ошурко Наталія Вікторівна ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ _____	223
Секретар Альона Сергіївна ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ГРУПОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____	225
Третяк Оксана Миколаївна, Сукало Олеся Іванівна ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ЗВО _____	227
Шутяк Володимир Георгійович ЗНАННЯ Й УМІННЯ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ _____	229
Цибуківська Тетяна Іванівна СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ «САМОРОЗВИТОК» ОСОБИСТОСТІ _____	231

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ РЕГІОНАЛЬНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ:
ДОСВІД, ПОШУКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

27 Листопада 2019 року

**Відповідальний за випуск: проф. Р.Л.Сойчук
Комп'ютерна верстка та дизайн: Л.М.Соловей**

**Видруковано: КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ РДГУ
вул. Пластова, 31, каб. 02, м. Рівне, 33000**

Наклад: 100 примірників.

Підписано до друку 28.12.2019 р.

Друк офсетний.